

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA PEDAGOGLARNING RAQAMLI KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI

**Rejapova Namuna
Akramovna**

*Qo'qon davlat Universiteti Maktabgacha ta'lim
kafedrasida o'qituvchisi*

Annotatsiya

Mazkur maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglarining raqamli kompetentligini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari yoritilgan. Shuningdek, ta'lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish, pedagoglarning raqamli savodxonligini oshirish hamda innovatsion ta'lim muhitini yaratish masalalari tahlil qilingan. Maqolada pedagoglarning zamonaviy texnologiyalar asosida kasbiy faoliyatini takomillashtirish bo'yicha ilmiy tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, raqamli kompetentlik, pedagogik texnologiyalar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamli savodxonlik, innovatsion ta'lim, kasbiy rivojlanish, pedagogik mahorat.

CURRENT ISSUES OF DEVELOPING DIGITAL COMPETENCE OF PEDAGOGUES IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS

Abstract: This article discusses the theoretical and practical aspects of developing digital competence among preschool education pedagogues. The paper analyzes the effective use of information and communication technologies in the educational process, improving digital literacy of teachers, and creating an innovative educational environment. Scientific recommendations for improving professional activities of educators based on modern technologies are also presented.

Keywords: preschool education, digital competence, pedagogical technologies, information and communication technologies, digital literacy, innovative education, professional development, pedagogical skills.

Kirish. Bugungi kunda raqamli texnologiyalar jamiyatning barcha sohalariga chuqur kirib bormoqda. Ta'lim tizimida ham axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish zamonaviy pedagog faoliyatining ajralmas qismiga aylandi. Ayniqsa, maktabgacha ta'lim tizimida pedagoglarning raqamli kompetentligini rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri sifatida e'tirof etilmoqda.

Maktabgacha yoshdagi bolalarning qiziqishlari va ehtiyojlari zamonaviy texnologiyalar bilan chambarchas bog'liq bo'lib, pedagoglardan innovatsion yondashuv asosida faoliyat yuritishni talab qiladi. Shu sababli tarbiyachilarning

raqamli vositalardan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish ta'lim sifatini oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Raqamli kompetentlik tushunchasi. Raqamli kompetentlik — bu pedagogning axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish, raqamli resurslarni yaratish va ta'lim jarayonida qo'llash bo'yicha bilim, ko'nikma hamda malakalarga ega bo'lishidir.

Maktabgacha ta'lim pedagogining raqamli kompetentligiga quyidagilar kiradi:

- kompyuter savodxonligi;
- multimedia vositalaridan foydalanish;
- elektron ta'lim resurslarini yaratish;
- onlayn platformalar bilan ishlash;
- raqamli xavfsizlik qoidalarini bilish;
- interaktiv ta'lim metodlarini qo'llash.

Pedagogning raqamli kompetentligi ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga, bolalarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarning o'rni.

Multimedia vositalari. Multimedia texnologiyalari orqali ta'lim jarayoni qiziqarli va interaktiv shaklda tashkil etiladi. Audio, video va animatsion materiallar bolalarning diqqatini jalb etadi hamda mavzuni tezroq o'zlashtirishiga yordam beradi.

Elektron ta'lim resurslari. Elektron darsliklar, interaktiv o'yinlar va taqdimotlar bolalarda mustaqil fikrlash hamda ijodkorlikni rivojlantiradi. Pedagoglar ushbu vositalardan foydalanib mashg'ulotlarni samarali tashkil etish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Onlayn ta'lim platformalari. Onlayn platformalar pedagoglarga masofaviy ta'limni tashkil etish, ota-onalar bilan hamkorlik qilish va metodik materiallar almashish imkonini beradi.

Interaktiv metodlar. Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan interfaol metodlar bolalarning ta'lim jarayonidagi faolligini oshiradi. Interaktiv doskalar, elektron o'yinlar va virtual mashg'ulotlar bunga misol bo'la oladi.

Raqamli kompetentlikni rivojlantirish omillari. Pedagoglarning raqamli kompetentligini rivojlantirishda quyidagi omillar muhim ahamiyatga ega:

- malaka oshirish kurslari;
- AKT bo'yicha seminar-treninglar;
- zamonaviy texnik vositalar bilan ta'minlash;
- mustaqil ta'lim va o'z ustida ishlash;
- tajriba almashish;
- innovatsion ta'lim muhitini yaratish.

Bugungi kunda pedagoglar uchun tashkil etilayotgan onlayn kurslar va vebinarlar ularning kasbiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Maktabgacha ta'lim tizimidagi islohotlar va raqamlashtirish jarayoni. Yangi O'zbekistonda ta'lim tizimini raqamlashtirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarini zamonaviy texnika vositalari bilan jihozlash, pedagoglarning AKT bo'yicha malakasini oshirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Pedagoglarning raqamli kompetentligini rivojlantirish orqali ta'lim sifatini oshirish, bolalarda zamonaviy bilim va ko'nikmalarni shakllantirish imkoniyati kengaymoqda.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagoglarining raqamli kompetentligini rivojlantirish zamonaviy ta'limning muhim talablaridan biridir. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish pedagogning kasbiy mahoratini oshiradi hamda ta'lim jarayonining sifat va samaradorligini ta'minlaydi. Shu sababli pedagoglarning raqamli kompetentligini rivojlantirishga qaratilgan ishlarni tizimli ravishda davom ettirish muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim tizimini raqamlashtirishga oid qarorlari. – Toshkent, 2023.
2. “Ilk qadam” davlat o'quv dasturi. – Toshkent, 2022.
3. Xasanboyeva O.U. Maktabgacha pedagogika. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2021.
4. Ishmuhamedov R.J. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2023.
5. Nurmuhamedova L.R. Axborot texnologiyalari va ta'lim. – Toshkent, 2022.
6. Qodirova F.R. Maktabgacha ta'lim metodikasi. – Toshkent, 2021.
7. Yusupova D.Sh. Pedagoglarning raqamli kompetentligini rivojlantirish asoslari. – Toshkent, 2024.
8. Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi metodik tavsiyalari. – Toshkent, 2024.